

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

З В І Т
РЕКТОРА УНІВЕРСИТЕТУ
д.т.н., професора КЮРЧЕВА В. М.
за період роботи з 2011 по 2016 рр.

*м. Мелітополь,
2016 рік*

ЗМІСТ

1. ЗВІТ РЕКТОРА	
1.1 ЛІЦЕНЗУВАННЯ ТА АКРЕДИТАЦІЯ НАПРЯМІВ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ	4
1.2 ОСВІТНЬО-ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС	6
1.3 НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА	10
1.4 ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА ТА ДОРАДНИЦТВО	17
1.5 МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ	19
1.6 ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА	22
1.7 СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ СТУДЕНТІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ	24
1.8 ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	28
1.9 МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	30
1.10 ОСНОВНІ ДОСЯГНЕННЯ КОЛЕКТИВУ УНІВЕРСИТЕТУ	32
2. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТУ НА 2016-2021 РОКИ	37

Шановні колеги!

Університетський центр ТДАТУ – це інтелектуальний, багатофункціональний, складний багаточисельний колектив, в якому, окрім університету, співпрацюють шість коледжів Запорізької та Херсонської областей. Всього студентів різних освітньо-кваліфікаційних рівнів налічується більше 9 тис. осіб, викладацького і обслуговуючого персоналу – біля 1,5 тис. співробітників. І без справжньої, згуртованої команди, без сприйняття кожним членом колективу відповідальності за доручену справу, управляти цим складним механізмом було би неможливо.

У мене, як у ректора університету, завершується п'ятирічна каденція. За п'ять років зроблено багато, все це Ви прочитаєте в звіті.

Дуже непросто працювалось професорсько-викладацькому складу. За п'ять років кожен викладач зі своїх дисциплін підготував велику кількість методичних матеріалів і комплексів. Працювати доводилось і на роботі і вдома. Але кожен з Вас виконав все, що треба було зробити для підвищення якості підготовки фахівців. Щиро дякую Вам, шановні викладачі, за порозуміння і відповідальність за студента і доручену справу.

Особливі слова вдячності ректорату і вченої раді. Після прийняття Закону України «Про вищу освіту» і реалізації відповідних положень щодо автономії ВНЗ, ректоратом і вченою радою напрацьована велика кількість документів і положень, які дозволили сформувані освітні плани і програми, необхідні для підготовки високоякісного фахівця.

Не можу не згадати з вдячністю і обслуговуючий персонал нашого колективу, всіх тих, хто працює на навчальний процес. Нові меблі, нове обладнання в лабораторіях, майже ідеальний порядок у дворі університету, надзвичайна краса навесні біля корпусів робить наш вищий навчальний заклад не тільки освітянським, а і культурним центром нашого регіону. Велика подяка всім тим, хто займається цими питаннями.

Окремо низький уклін нашим студентам і органам студентського самоврядування. В першу чергу за те, що серед багатьох університетів України вони обрали ТДАТУ! За те, що своїми знаннями і досягненнями прославляють університет на конкурсах і олімпіадах, спортивних змаганнях і фестивалях. Про все це є у звіті. Органи студентського самоврядування активно співпрацюють з ректоратом і вченою радою, захищають права та інтереси студентства ТДАТУ.

Наша гордість – відокремлені структурні підрозділи. Затвердивши положення про їх роботу і делегувавши їм відповідні повноваження, я вдячний керівництву коледжів за плідну співпрацю, за інтегровані освітні програми за напрямами підготовки, за найкращу роботу серед університетських центрів зі ступеневої підготовки студентів, за те, що майже не створювали за звітний період для університету проблем. Щиро дякую Вам за це, шановні колеги!

Коли ми разом, ми сила!!!

Дякую всім Вам за працю!

З повагою до всіх Вас,

д.т.н., професор В.М. Кюрчев

1.1 ЛІЦЕНЗУВАННЯ ТА АКРЕДИТАЦІЯ НАПРЯМІВ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Таврійський державний агротехнологічний університет – вищий навчальний заклад IV рівня акредитації. Відповідно до діючої ліцензії університету надано право на підготовку фахівців за 9 галузями знань із 13 спеціальностей, перепідготовку фахівців за 5 спеціальностями, підвищення кваліфікації за акредитованими напрямами (спеціальностями), підготовку до вступу до вищих навчальних закладів України, підготовку іноземних громадян до вступу у вищі навчальні заклади та підготовку іноземних громадян за базовими акредитованими напрямами (спеціальностями).

Державне визнання статусу вищого навчального закладу – це рівень його акредитації. Університет у 2013 році підтвердив IV рівень акредитації і ми отримали відповідний сертифікат.

Перелік спеціальностей, за якими готують фахівців у Таврійському державному агротехнологічному університеті:

<i>№</i>	<i>Назва спеціальності</i>	<i>Освітній рівень</i>
1	Економіка	бакалавр, спеціаліст, магістр
2	Облік і оподаткування	бакалавр, спеціаліст, магістр
3	Фінанси, банківська справа та страхування	бакалавр, спеціаліст, магістр
4	Маркетинг	бакалавр, спеціаліст, магістр
5	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	бакалавр, спеціаліст, магістр
6	Екологія	бакалавр, спеціаліст, магістр
7	Комп'ютерні науки та інформаційні технології	бакалавр, спеціаліст, магістр
8	Галузеве машинобудування	бакалавр, спеціаліст, магістр
9	Харчові технології	бакалавр
10	Агрономія	бакалавр, спеціаліст, магістр
11	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	бакалавр, спеціаліст, магістр
12	Агроінженерія	бакалавр, спеціаліст, магістр
13	Цивільна безпека	бакалавр

В університеті постійно проводилася робота з розширення переліку надання освітніх послуг. Так за звітний період було **ліцензовано**:

1. Напрямок підготовки «Охорона праці».
2. Напрямок підготовки «Харчові технології та інженерія».
3. Спеціальність «Маркетинг» ОКР «спеціаліст», «магістр».
4. Ліцензовано напрям підготовки «Маркетинг» на ЗФН.
5. Підготовка до вступу у вищі навчальні заклади громадян України.
6. Підготовку іноземних громадян до вступу у вищі навчальні заклади.
7. Підготовку іноземних громадян за базовими акредитованими напрямами (спеціальностями).
8. Ліцензовано перепідготовку фахівців за 6 спеціальностями («Агрономія», «Механізація сільського господарства», «Енергетика сільськогосподарського виробництва», «Обладнання харчових та переробних

виробництв», «Економіка підприємства»).

9. Започатковано заочну форму навчання за 5 спеціальностями ОКР «магістр» («Маркетинг», «Фінанси і кредит», «Облік і аудит», «Інформаційні технології проектування», «Обладнання харчових та переробних виробництв»).

10. Збільшено ліцензований обсяг за напрямом «Агрономія» ЗФН з 50 до 75 осіб.

11. Збільшено ліцензований обсяг підготовки магістрів за спеціальністю «Облік і аудит» з 15 до 50 осіб.

12. Збільшено ліцензований обсяг за напрямом «Агрономія» з 50 до 75 осіб.

13. Ліцензовано спеціальності «Обслуговування програмних систем і комплексів» та «Виробництво і переробка продукції рослинництва» у ВСП «Мелітопольський коледж ТДАТУ».

14. Підготовка до вступу у вищі навчальні заклади громадян України у ВСП «Новокаховський коледж ТДАТУ».

Для підтвердження права університету готувати фахівців згідно умов стандартів вищої освіти в університеті провадяться чергові **акредитації** напрямів і спеціальностей, а саме:

- у 2011 році акредитовано 5 освітніх програм в університеті та 8 спеціальностей у ВСП;

- у 2012 році акредитовано 3 освітні програми в університеті та 9 спеціальностей у ВСП;

- у 2013 році акредитовано 6 освітніх програм в університеті та 6 спеціальностей у ВСП;

- у 2014 році акредитовано 7 освітніх програм в університеті та 6 спеціальностей у ВСП;

- у 2015 році акредитовано 2 освітні програми в університеті та 3 спеціальності у ВСП.

За звітний період пройшли зміни в організаційно-управлінській структурі університету.

Так у 2015 році розпорядженням Кабінету Міністрів України всі аграрні ВНЗ були передані із сфери управління Міністерства аграрної політики та продовольства України до сфери управління Міністерства освіти і науки України. У цей період була реорганізована структура університетського комплексу: ВСП «Запорізький коледж ТДАТУ» припинив свою діяльність, а до структури університету включено Оріхівський сільськогосподарський технікум та перейменовано його у ВСП «Оріхівський коледж ТДАТУ». Для підвищення ефективності роботи управлінських підрозділів університету було реорганізовано і перейменовано деякі кафедри та створено навчально-науковий інститут загальноуніверситетської підготовки.

1.2 ОСВІТНЬО-ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС

З прийняттям нового Закону України «Про вищу освіту» в університеті протягом останніх років проводилася активна робота з реформування організації освітнього процесу та постійно впроваджувалися заходи з підвищення якості підготовки фахівців.

1. Одні з перших ВНЗ України розробили моделі майбутніх фахівців та впровадили нові освітні програми з усіх спеціальностей.

2. Підтвердили протягом 2011-2015 років відповідність освітнього процесу вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2008 та Національного стандарту системи управління якістю освіти ДСТУ ISO 9001:2009.

3. Розробили та впровадили в освітній процес автоматизовану систему керування ВНЗ.

4. Розробили і впровадили в освітній процес Навчально-інформаційний портал ТДАТУ.

5. Автоматизували та впровадили електронні журнали успішності з навчальних дисциплін.

6. Запровадили систему внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті.

– *створено відділ моніторингу якості навчальних занять;*

– *запроваджено незалежний моніторинг якості знань студентів.*

7. Зміцнили матеріально-технічну базу для практичної підготовки студентів:

– *отримані зразки сучасної сільськогосподарської техніки від виробників ТОВ НВП «Білоцерковмаш» та «Херсонського машинобудівного заводу для покращення рівня підготовки інженерів-механіків;*

– *збільшено площі насаджень Науково-дослідного саду, створені теплиці для покращення рівня підготовки агрономів;*

– *придбано більше 210 сучасних комп'ютерів для покращення рівня практичної підготовки фахівців, в першу чергу інженерів з інформаційних технологій проектування;*

– *в рамках Канадсько-Українського бізнес-проекту розвитку плодоовочівництва студенти університету відвідують найсучасніші сільськогосподарські та переробні підприємства.*

8. Проведено значну методичну роботу в університеті:

– *Розроблені навчально-методичні комплекси та електронні навчальні курси з усіх навчальних дисциплін;*

– *розроблено, вдосконалено та впроваджено 44 Положення з організації освітнього процесу в університеті;*

– *видано 47 навчальних посібників і підручників з грифом МОН України та 9 - з грифом МАП України, а також 14 монографій.*

– *розроблено та затверджено приблизно 3 тис. методичних розробок, загальним обсягом 6 тис. умовних друкованих аркушів;*

- видано 5 збірників науково-методичних збірників ТДАТУ.

9. Підвищено рівень навчально-методичного забезпечення в науковій бібліотеці університету:

- фонд наукової бібліотеки нараховує 402 тис. прим., у т.ч. понад 36 тис. електронних документів;
- створено зал електронних ресурсів;
- розроблено електронний каталог, який сьогодні налічує 75 тис. записів;
- створена Електронна бібліотека (36 тис. електронних документів);
- розроблено веб-сайт наукової бібліотеки;
- створено репозитарій (електронний архів) ТДАТУ, який включає публікації кафедр, НДІ, структурних підрозділів ТДАТУ та його коледжів;
- удосконалені бібліотечні електронні сервісні послуги: електронна доставка документа, електронна довідка.

Навчальні досягнення студентів в освітній діяльності

1. Незалежне дистанційне тестування студентів аграрних ВНЗ

П'ять років поспіль студенти-випускники Таврійського державного агротехнологічного університету брали активну участь у незалежному замірі знань студентів аграрних вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації шляхом дистанційного комп'ютерного тестування в режимі online, що проводиться Міністерством аграрної політики та продовольства України.

За підсумками дистанційного тестування студенти-випускники університету за ОКР «бакалавр» показали такі результати:

2011 рік

- ***I місце*** з напрямів підготовки «Процеси, машини та обладнання АПВ» та «Енергетика та електротехнічні системи в АПК»

2012 рік

- ***I місце*** з напрямів підготовки «Процеси, машини та обладнання АПВ» та «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування»;
- ***II місце*** з напрямів підготовки «Енергетика та електротехнічні системи в АПК», «Агрономія», «Облік і аудит», «Фінанси і кредит», «Маркетинг»;

2013 рік

- ***I місце*** з напрямів підготовки «Процеси, машини та обладнання АПВ», «Енергетика та електротехнічні системи в АПК», «Маркетинг»;
- ***II місце*** з напрямів підготовки «Агрономія», «Облік і аудит», «Фінанси і кредит»;

– **III місце** з напрямів підготовки «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», «Економіка підприємства»;

2014 рік

– **I місце** з напрямів підготовки «Процеси, машини та обладнання АПВ», «Енергетика та електротехнічні системи в АПК», «Облік і аудит», «Маркетинг»;

– **II місце** з напрямів підготовки «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», «Фінанси і кредит»;

– **III місце** з напрямів підготовки «Економіка підприємства».

2015 рік

– **I місце** з напрямів підготовки «Процеси, машини та обладнання АПВ», «Агрономія», «Маркетинг»;

– **II місце** з напрямів підготовки «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування»;

– **III місце** з напрямів підготовки «Енергетика та електротехнічні системи в АПК», «Фінанси і кредит».

Протягом останніх п'яти років студенти ТДАТУ стабільно займали найвищі місця серед аграрних ВНЗ, а за підсумками з усіх спеціальностей загальне I МІСЦЕ!

2. Досягнення студентів у Міжнародних конкурсах і олімпіадах

– **II місце** на Міжнародній студентській олімпіаді серед студентів аграрних ВНЗ держав СНД зі знань сучасної сільськогосподарської техніки CLAAS, LEMKEN, AMAZONE - студент механіко-технологічного факультету **Олексій Аріх** (2012 рік);

– **II місце** у Міжнародній студентській олімпіаді «Сучасні комп'ютерні технології DELCAM у науці, освіті та виробництві» - студент факультету інформаційних технологій та інженерії **Обиденний Є.** (2013 рік).

3. Досягнення студентів у Всеукраїнських конкурсах і олімпіадах

За підсумками участі у Всеукраїнських конкурсах і олімпіадах за останні 5 років маємо 11 переможців II туру Всеукраїнських олімпіад з дисциплін та спеціальностей, а також 16 дипломантів різних професійних Всеукраїнських конкурсів.

2011 рік

– **II місце** у Всеукраїнській олімпіаді з англійської мови - студент факультету АТЕ **Бондаренко П.**

– **Переможець у номінації «Найкмітливіший бухгалтер»** Всеукраїнської олімпіади зі спеціальності «Облік і аудит» серед аграрних ВНЗ - студент факультету економіки та бізнесу **Сур Л.**

– **II місце** в обласному етапі Міжнародного мовно-літературного

конкурсу ім. Т.Г. Шевченка - студентка факультету економіки та бізнесу
Блажко Т.

2012 рік

– *I загальне місце ТДАТУ* в рейтингу Всеукраїнського конкурсу з напрямку «Агрономія» серед всіх аграрних ВНЗ України.

– *I місце* у Всеукраїнському конкурсі «Кращий агроном» - магістр факультету агротехнологій та екології ТДАТУ **Дрізік Г.**

– *III місце* у Всеукраїнській олімпіаді з англійської мови - студент факультету АТЕ **Бондаренко П.**

2013 рік

– *I місце* у Всеукраїнському конкурсі «Кращий з напрямку «Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва» - студент механіко-технологічного факультету **Мялик Ю.**

– *II місце* у Всеукраїнській олімпіаді з напрямку «Агрономія» - студент факультету агротехнологій та екології **Іванков Д.**

– *I місце* на Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності «Плодоовочівництво і виноградарство» - студент факультету агротехнологій та екології **Бондаренко П.**

– *III місце* на Всеукраїнській олімпіаді з напрямку «Процеси, машини та обладнання АПВ» - студент механіко-технологічного факультету **Гончаренко Є.**

– *III місце* на Всеукраїнській олімпіаді зі спеціальності «Транспортні технології та засоби в АПВ» - студент механіко-технологічного факультету **Охрименко В.**

– *Переможець* Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Обладнання переробних і харчових виробництв» - студентка факультету інженерії та комп'ютерних технологій **Щепачова А.**

– *Дипломант* Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни ВСТВ за високий рівень теоретичних знань за підсумками тестування – студент механіко-технологічного факультету **Амелін І.**

2014 рік

– *I та II місця* у міській Міжвузівській олімпіаді з програмування – студенти факультету інженерії та комп'ютерних технологій **Потанов О.** та **Котов Р.**

– *Диплом II ступеня* у Всеукраїнській олімпіаді за спеціальністю «Обладнання переробних та харчових виробництв» - студент факультету інженерії та комп'ютерних технологій **Собакак В.**

– *Переможець у Всеукраїнському студентському конкурсі "Кращий інженер-механік"* - студент механіко-технологічного факультету **Атрошенко В.**

– *II місце у Всеукраїнському студентському конкурсі "Кращий агроном"* - студент факультету агротехнологій та екології **Іванков Д.**

2015 рік

– *Переможець* Обласного конкурсу для обдарованої молоді – студентка факультету інженерії та комп'ютерних технологій **Султанова В.**

– *Диплом II ступеня* у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності «Обладнання переробних і харчових виробництв» - студенти факультету інженерії та комп'ютерних технологій **Муравйов А., Рослякова Ю., Шуляк Н.**

– *III місце* в обласному етапі Всеукраїнської олімпіади з програмування - студенти факультету інженерії та комп'ютерних технологій **Кравченко В., Овчаренко Р. та Кабанов С.**

– *III місце* у Всеукраїнському конкурсі з автоматизації сільськогосподарського виробництва – студенти енергетичного факультету **Варкуша Є. та Ісаєв Л.**

2016 рік

– *II місце* у Всеукраїнській студентській олімпіаді з дисципліни «Ремонт машин» - студент механіко-технологічного факультету **Ковальчук Д.М.**

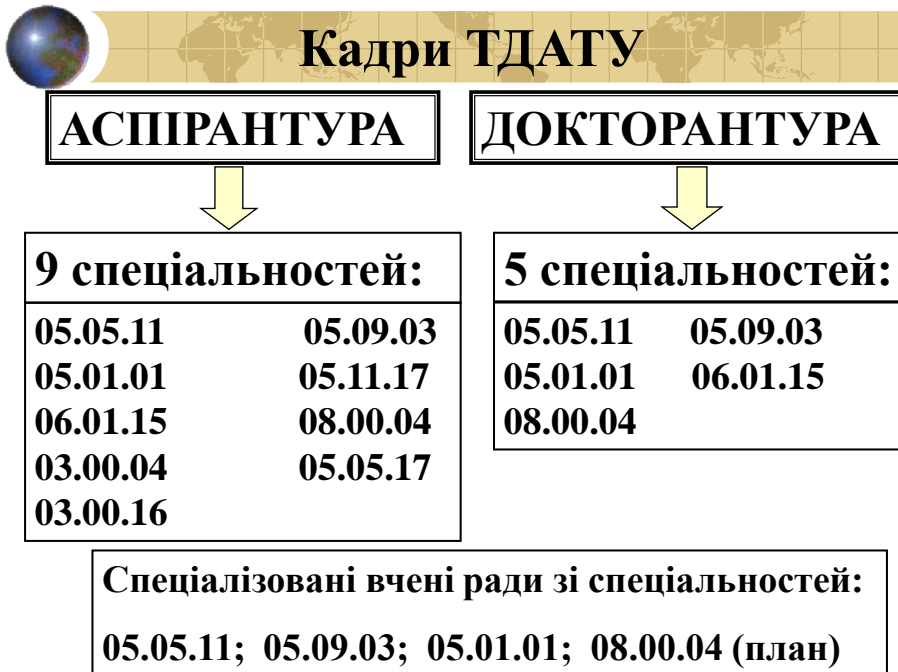
Загалом за звітний період студентами університету на Всеукраїнських конкурсах та олімпіадах отримано понад 30 перемог.

1.3 НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Керівним вектором науково-дослідної діяльності Таврійського ДАТУ у звітному періоді була стратегія «Наука в ТДАТУ», прийнята в університеті на період з 2007 по 2015 рр. Наприкінці минулого року в університеті прийнято нову стратегію «Наука в ТДАТУ» на 2016-2020 рр.

Практичну реалізацію цих стратегій здійснювали і продовжують здійснювати 4 науково-дослідних інститути: НДІ механізації землеробства Півдня України (директор д.т.н. Надикто В.Т.), НДІ агротехнологій та екології (директор д.с.-г.н. Калитка В.В.), НДІ стратегії соціально-економічного розвитку агропромислового виробництва Півдня України (директор к.е.н. Прус Ю.О.) і НДІ зрошуваного садівництва (директор к.т.н. Караєв О.Г.). Перші два науково-дослідних інститути були створені за наказом Міністерства аграрної політики України.

Однією із основних заporук ефективного ведення науково-дослідної роботи є наявність кадрового потенціалу, здатного здійснювати інноваційну діяльність у сучасних ринкових умовах сільськогосподарського виробництва. Стратегія формування наукових кадрів ТДАТУ викладена у програмі на 2014-2018 рр. У напрямку її реалізації підготовка висококваліфікованих фахівців в університеті здійснюється у аспірантурі за дев'ятьма та докторантурі – за п'ятьма спеціальностями (*рис. 1*).

Рис. 1 – Структура аспірантури та докторантури ТДАТУ

За звітний період у Таврійському ДАТУ атестацію наукових кадрів проводили дві спеціалізовані вчені ради із присудження наукових ступенів кандидата і доктора наук за трьома базовими для університету спеціальностями. У підсумку за період з 2007 по 2015 рр. науковий ступінь кандидата наук отримали 120 здобувачів, а доктора наук – 20 співробітників університету. У 2016 р. уже відбувся захист однієї докторської дисертації. До кінця року заплановано захисти ще принаймні 3 докторських і не менше **15** кандидатських дисертацій. У цьому ж році заплановано відкриття спеціалізованої вченої ради із присудження наукового ступеня з економічних наук.

Унаслідок цілеспрямованої роботи ректорату з кадрової політики **80%** викладацького складу університету мають науковий ступінь, із яких майже **10%** – штатні доктори наук. І тенденція цих показників спрямована на подальше поступове їх зростання.

Одним із базових чинників ефективного здійснення наукової роботи є рівень її фінансування. За період 2011-2015 рр. воно склало **2,8** млн. грн. У поточному році на розроблення технології виробництва біопалива із непродуктивних культур отримано фінансування НДР із Міністерства освіти та науки України на суму **200** тис. грн. Підготовлено до подання чотири наукових роботи молодих учених на загальну суму майже **1** млн. грн.

Уперше за останні роки університет запроваджує практику власного фінансування тих прикладних наукових розробок, які знаходяться на стадії завершення і їх упровадження заплановане в першу чергу у навчально-науково-виробничому центрі (ННВЦ) університету (Мелітопольський р-н, с. Зелене і с. Лазурне). Методологічні основи і практика апробації таких робіт у виробництво в університеті є.

Так, НДІ агротехнологій та екології під керівництвом д.с.-г.н. Калитки В.В. розроблено новий регулятор росту рослин і технологія його застосування, що дозволило на полях нашого ННВЦ та багатьох господарств Мелітопольського району досягти підвищення врожайності озимої пшениці та інших с.-г. культур.

Співробітниками цього інституту розроблена низка технологій тривалого зберігання продукції овочівництва і плодівництва, зацікавленість до яких починають проявляти торгівельні організації південного регіону країни. Розробки наукової школи д.б.н. Волоха А.М. з питань збереження навколишнього середовища відомі далеко за межами країни, про що засвідчує рівень їх публікації у наукометричній базі Scopus.

На основі проведених досліджень науковцями НДІ механізації землеробства півдня України розроблено проект «Технічної політики в рослинницькій галузі Запорізької області на період до 2020 року». Даний проект був схвалений Постійною комісією з питань агропромислового комплексу та с.-г. виробництва Запорізької обласної ради і рекомендований нею до впровадження.

Значну частину вказано проекту займають апробовані розробки членів наукової школи, очолюваної докт. техн. наук Кюрчевим В.М. і Надикто В.Т. У першу чергу до них відносяться нові широкозахватні та комбіновані агрегати для обробки ґрунту (рис. 2), посіву і збиранню зернових та просапних культур (рис. 3). Науковцями цієї ж школи розроблено нову технологію і технічні засоби для обробки парів, що є досить актуальним для засушливих умов півдня України (рис. 4).

Рис. 2 – Нові ґрунтообробні агрегати

Наука в ТДАТУ

Жниврно-луцильний МТА

Збирання льону очосом

12-и рядні посівні комплекси (Вр = 8,4 м)

ХТЗ-160 + "Optima"

ХТЗ-170+"Optima"

Рис. 3 – Нові збиральні і посівні комплекси

Наука в ТДАТУ

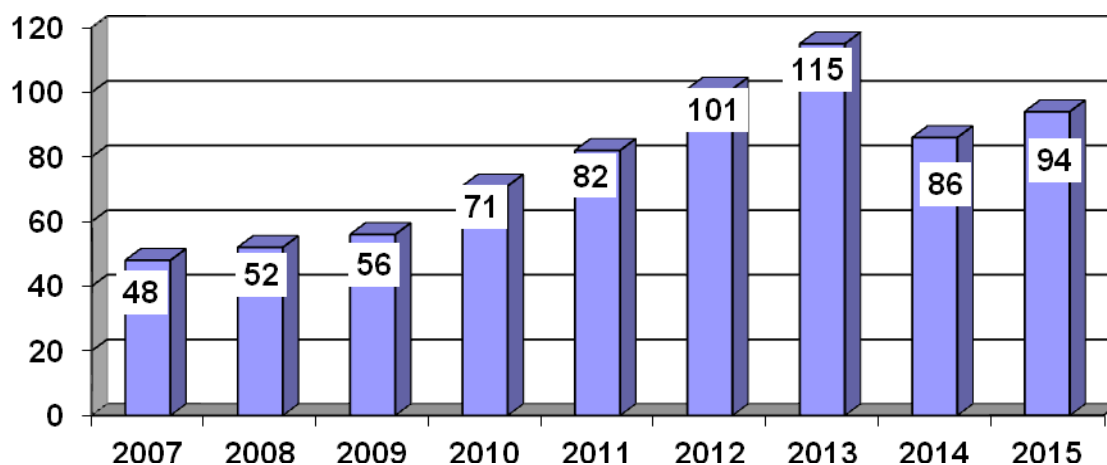
МТА для обробітку парів в засушливих умовах

Рис. 4 – Машино-тракторний агрегат для обробітку парів в засушливих умовах

Співробітниками інституту економічного спрямування розроблено і упроваджено Стратегію сталого розвитку Мелітопольського р-ну до 2015 р., яка визнана кращою у Запорізькій області.

Слід підкреслити, що упровадження наукових розробок неможливе без розв'язання проблеми їх виробництва. З огляду на це Таврійським ДАТУ налагоджено співробітництво з Мелітопольським заводом «Гідромаш», який включив до своєї програми промислового освоєння низку розробок науковців нашого університету. Давні творчі зв'язки спонукають до плідної співпраці науковців університету із Харківським тракторним заводом, Херсонським машинобудівним заводом, Мелітопольським заводом гідроагрегатів, «Конструкторським бюро «Бердянськсільмаш», Українським бюро трансмісій і шасі (фірма «УПЕК») та ін. Ведеться пошук потенційних інвесторів для наукових розробок у галузі електрифікації та автоматизації процесів с.-г. виробництва.

Більшість наукових розробок ТДАТУ втілює в собі нові ідеї та пропозиції, які знайшли своє відображення у патентах на винаходи. За період 2007-2015 рр. їх отримано майже **700** (рис. 5). Певна частина винаходів знайшла свої практичне застосування. За показниками цієї роботи наш університет стабільно знаходиться на 2-му місці серед усіх аграрних ВНЗ.

Рис. 5 – Динаміка отримання охоронних документів на інтелектуальну власність

Для апробації своїх результатів досліджень у Таврійському ДАТУ є три фахових видання (збірники наукових праць), одне із яких функціонує у електронному варіанті. За період 2007-2015 рр. співробітниками вишу у більше, ніж 70-и томах своїх трьох видань, а також журналах і збірниках України опубліковано більше 7 тис. наукових статей (рис. 6). Згідно з вимогами часу постійно збільшується кількість публікацій у закордонних виданнях. За вказаний період цей показник перевищує позначку 600. За результатами наукової діяльності науковцями нашого вишу за останні 5

років опубліковано більше 50 наукових монографій.

Рис. 6 – Динаміка публікацій співробітників університету

Водночас, досягнення вказаних кількісних показників не є нашою самоціллю. Керівництво університету проводить цілеспрямовану політику у напрямку такого підвищення якості наукових публікацій, яке гарантуватиме їм доступ до світових наукометричних видань. З огляду на це в університеті практично завершена підготовча робота до видання збірника наукових праць, реєстрація якого буде здійснена у базі Scopus або Web of Science (Web of Science).

За ініціативи вчених університету тільки за останніх 5 років було проведено 20 міжнародних та 28 всеукраїнських науково-практичних конференцій. На них щорічно науковці вишу у середньому робили 300 наукових повідомлень, інформуючи цим самим виробничу спільноту про результати своєї наукової діяльності.

За підтримки Президентського фонду Л. Кучми «Україна» в університеті діє Центр природного землеробства «Таврія органік». За безпосередньої участі НАН і МОН України в ТДАТУ створено міжнародний кластер «Сільськогосподарське машинобудування». Головним завданнями цих формувань є створення нових зразків машинно-тракторних агрегатів, розповсюдження досвіду застосування природних технологій у рослинництві, дослідження технологій та вимог до с.-г. техніки природного землеробства, формування маркетингу органічної продукції.

Науковці університету постійно беруть участь у районних семінарах, науково-практичних заходах, які організують Департаменти агропромислового розвитку Запорізької області та Мелітопольської районної державних адміністрацій. Увійшло в практику постійне запрошення провідних вчених ТДАТУ на виробничі семінари у райони Запорізької і інших областей країни, науково-практичні форуми з питань використання нетрадиційних джерел енергії, які організує і проводить Запорізька торгово-промислова палата та ін. Тільки протягом 2011-2015 р. за підтримки районних державних адміністрацій в 7 районах Запорізької області для керівників та головних спеціалістів сільськогосподарських підприємств було

проведено більше 50 заходів, на яких зроблено більше 100 доповідей на актуальні для сільгоспвиробників теми.

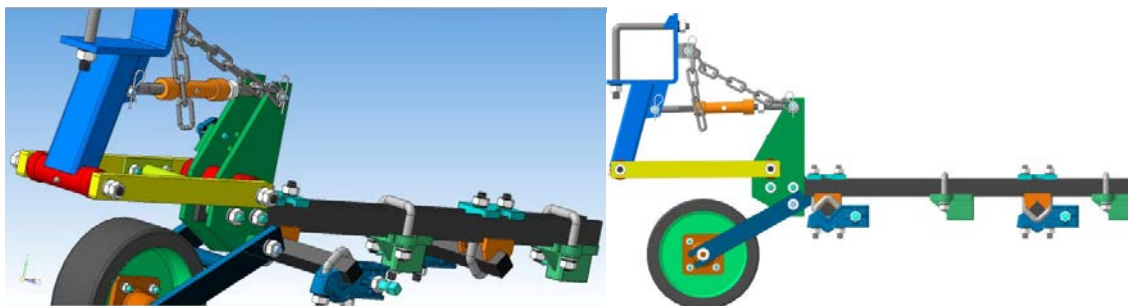
Вченими університету проводиться відповідна робота по залученню студентів як до теоретичної, так і до експериментальної наукової діяльності. Організаційні основи цієї роботи забезпечує Рада молодих учених і студентів університету (РМУС). За допомогою розробленого власними силами сайту РМУС здійснює потужне інформаційне забезпечення студентів, аспірантів і молодих науковців ТДАТУ про перелік щорічних конференцій на території України, сучасну нормативну базу науковця (бюлетені ДАК, стандарти), вимоги до публікацій результатів наукових досліджень у періодичних та фахових виданнях, конкурси наукових робіт та бізнес-проектів різних рівнів тощо.

Унаслідок цього студентська наукова робота за останні 5 років вийшла на більш високий рівень (рис. 7).

Рис. 7 – Участь студентів ТДАТУ у науковій діяльності

Кількарічний аналіз показує, що студенти ТДАТУ під керівництвом і за безпосередньої участі викладачів щорічно публікують 900-1000 наукових статей, роблять 1000-1200 повідомлень на конференціях міжнародного та державного рівнів. За участю студентів тільки у 2015 р. було подано **30** заявок на отримання охоронних документів. Отримано **10** патентів на корисну модель. В університеті створено студентське КБ, яке за останній період своєї діяльності практично закінчило розроблення технічної документації на нове ґрунтообробне знаряддя (рис. 8), підготувало 4 заявки та отримало 2 патенти на винахід.

Рис. 8 – Конструкторські розробки студентського КБ

Під керівництвом досвідчених викладачів студенти університету беруть активну участь у наукових конкурсах різних рівнів. Тільки за 2011-2015 рр. конкурсні роботи подали 750 студентів, кожний шостий із яких став призером.

1.4 ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА ТА ДОРАДНИЦТВО

Головними завданнями післядипломної освіти та дорадництва у період 2011-2016 рр. були:

- підвищення кваліфікації керівників та працівників сільськогосподарських підприємств області за щорічним завданням – планом-графіком Міністерства аграрної політики та продовольства України;
- підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу університету і викладачів ВНЗ I-II рівнів акредитації;
- участь у реалізації державних та обласних програм, направлених на розвиток агропромислового комплексу Запорізької області та сталий розвиток сільської місцевості;
- організація та проведення дорадчих заходів (семінари, тренінги, консультації та інше), спрямованих на підвищення рівня підприємницької діяльності в сільській місцевості;
- професійна підготовка дорадників (експертів-дорадників), розвиток і розповсюдження дорадчих служб в Запорізькій області та регіоні.

Підвищення кваліфікації

За період 2011-2016 року Інститутом післядипломної освіти та дорадництва було організовано підвищення кваліфікації для 635 викладачів, методистів та лаборантів Університету, у плідній співпраці з НУБіП та з іншими навчальними закладами України.

З метою підвищення практичної підготовки викладачів, на базових сільгосп підприємствах Запорізькій області, для викладачів профільних кафедр було організовано стажування. Всього за цей період пройшли стажування 120 викладачів.

На базі кафедр університету було організовано стажування для викладачів відокремлених структурних підрозділів у кількості 118 осіб, інших навчальних закладів - 35 осіб.

На базі кафедри обладнання переробних і харчових виробництв та кафедри теоретичної і загальної електротехніки було організовано підвищення кваліфікації для 75 викладачів аграрних закладів України.

З 2014 року на базі ІПОД було організовано навчання з перепідготовки за програмою «45+», для отримання другої вищої освіти, за спеціальністю «Агрономія». Слухачами стало 10 осіб університету та його відокремлених структурних підрозділів.

Починаючи з 2013 р. на базі ІПОД було відкрито відділ з отримання робітничих професій. Згідно діючого законодавства ми отримали ліцензії на 10 робітничих професій. За три роки 578 студентів отримали можливість окрім вищої освіти отримати ще і робітничу професію за обраним напрямом, що дає змогу підвищити практичну підготовку фахівців.

Великий обсяг роботи було зроблено за 5 років з підвищення кваліфікації працівників АПК. Слухачами різноманітних курсів стали 994 аграрії різних напрямів діяльності.

Дорадництво

Протягом 5 років колектив активно займався інформаційно-консультаційним забезпеченням сільгосптоваровиробників Запорізької області із залученням науково-педагогічних працівників університету.

У 2011 р. згідно завдання Міністерства аграрної політики та продовольства України, викладачі та студенти університету брали активну участь у проведенні паспортизації сільських населених пунктів Запорізької області, що стало основою розробки стратегії розвитку українського села. Всього було опрацьовано понад 600 сільських та селищних рад.

У період 2012-2013 років університет і його відокремлені структурні підрозділи виконували функції регіонального центру розвитку сільських територій. За цей час спеціалістами та викладачами університету було організовано та проведено понад 80 семінарів для голів та депутатів сільських рад, лідерів громад. Семінари було проведено в кожному районі Запорізької області, їх відвідало близько 900 осіб.

Результатом цієї роботи стало залучення інвестицій на створення 9 обслуговуючих кооперативів. І по теперішній час члени кооперативів отримують інформаційно-консультаційну допомогу під час своєї діяльності.

З метою підвищення рівня обізнаності сільських мешканців та допомоги по розвитку малого та середнього бізнесу на селі науковцями університету за п'ять років було організовано понад 200 семінарів, тренінгів, днів поля для малих та середніх сільгосптоваровиробників Запорізької області, слухачами яких стало більше 9 тис. виробників ягід, овочів, винограду та інше.

Для апробації та демонстрації новітніх технологій при вирощуванні ягід і овочів у закритому ґрунті та території університету було встановлено 2 демонстраційні теплиці.

Також науковці університету були постійними учасниками, обласних нарад, робочих зустрічей, семінарів, у якості доповідачів, фахівців консультантів, які проводив обласний Департамент агропромислового розвитку.

Починаючи з 2015 року університет розпочав співпрацю з «Канадсько-Українським проектом бізнес-розвитку плодоовочівництва», в рамках якого, для студентів та викладачів було організовано 15 днів практичної підготовки на провідних підприємствах Запорізької області та організовано 5 конкурсів для студентів за різними напрямками.

Табл. 1 – Зведені показники роботи за 2011 – 2015 роки

	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>
Підвищення кваліфікації викладачів ТДАТУ	104	188	25	11	273
Стажування викладачів ТДАТУ	17	14	43	16	30
Стажування викладачів ВСП ТДАТУ	38	23	30	22	5
Підвищення кваліфікації інших ВНЗ в ТДАТУ		71		3	
Стажування інших ВНЗ в ТДАТУ	1	3	5	19	7
Підвищення кваліфікації ВСП ТДАТУ на базі НУБіП		46			30
Підвищення кваліфікації метод. працівників ТДАТУ					34
Підвищення кваліфікації працівників АПК	1543	1149	2228	2501	2492
Навчання за робочими професіями			186	208	184
Перепідготовка за напрямом Агроніомія					10
Семінари для голів сільських та селищних рад	12	32	44		
Дорадчі заходи (семінари, тренінги, дні поля)	44	39	48	34	42

1.5 МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Міжнародна діяльність університету протягом звітного періоду розвивалась у напрямку розширення співпраці з закордонними партнерами.

Велика увага протягом звітного періоду приділялась **ознайомчим виробничим практикам за кордоном**. Наразі студенти університету мають можливість пройти практику за понад як 20-ма програмами у 13 країнах світу тривалістю від 2 до 12 місяців. За звітний період 270 студентів скористались такою можливістю, що надало їм можливість набути практичного досвіду роботи на високотехнологічних аграрних підприємствах за кордоном, покращити мовну компетенцію та отримати досвід міжкультурного спілкування.

Університет розширив спектр партнерів, у співпраці з якими реалізуються програми практик студентів за кордоном. До 3-х постійних компаній-партнерів додалися ще 4. Це компанія «Інтер Агро Імідж», Всеукраїнський центр освітніх практик АПОС, Асоціація «Аполло» з Німеччини та компанія «Star Foks Team» з Болгарії. Разом з тим збільшувалась і кількість самих програм практик. Ряд з них, такі як практика на заводах з виробництва насіння компанії DuPont Pioneer в Сполучених

Штатах, відкривають можливості працевлаштування наших випускників на заводах компанії в Україні; інші надають можливість участі студентів в програмах подвійного диплому разом з нашими партнерами.

Слід окремо відзначити плідну співпрацю університету з Федерацією обмінів Франція-Україна. Приблизно 20 студентів щороку проходять літню практику на фермерських господарствах у Франції, що робить наш університет безумовним лідером в Україні за співпрацею з Федерацією.

Завдяки плідній співпраці університету з Федерацією обмінів Франція-Україна в 2013 році було започатковано **програму подвійного диплому магістра ТДАТУ – Політехнічний Інститут ЛяСаль Бове (Франція) «Управління постачанням аграрних галузей»**. Таке співробітництво з закордонним університетом дає можливість нашим студентам проходити навчання одразу в двох університетах обох країн, отримувати безцінний як професійний, так і міжнародний досвід, бути висококонкурентними фахівцями на ринку праці. На сьогодні ми вже маємо 4х випускників цієї програми, які отримали дипломи як Таврійського університету, так і Політехнічного Інституту ЛяСаль Бове.

З метою розширення можливостей академічної мобільності з отриманням подвійного диплому для наших студентів університетом укладено договори з Вищою школою міжнародних відносин та американістики в Варшаві (Польща) та Вищою школою управління охороною праці в Катовіцах (Польща). Перші студенти відправляються на навчання в Польщу вже цього літа.

Протягом звітнього періоду розпочато роботу з **навчання іноземних громадян** в університеті. У 2011 році була ліцензована освітня діяльність щодо підготовки іноземних громадян за всіма акредитованими спеціальностями, а в 2013 році – щодо підготовки іноземних громадян до вступу у вищі навчальні заклади України.

Перший студент-іноземець був зарахований на навчання до університету за напрямом підготовки «Агрономія» в 2013 році. А на підготовчє відділення зараховано троє іноземних громадян Республіки Гвінея в 2015 році.

Налагоджена продуктивна співпраця з органами Державної міграційної служби України в Запорізькій області щодо документування тимчасового перебування наших студентів-іноземців на території України.

Для проживання студентів-іноземців в гуртожитку №4 проведено ремонт в двох блоках, кімнати оснащені новими меблями. Виконуються роботи з подальшої підготовки кімнат для прийому іноземців.

З метою розширення контингенту студентів-іноземців в 2016 році заключено два договори з суб'єктами господарювання для організації роботи з іноземними громадянами із залучення до навчання в ТДАТУ.

Важливим аспектом поширення наукових здобутків університету є **публікація результатів наукових досліджень в журналах, які індексуються наукометричними базами даних**. В першу чергу це база даних Scopus. За звітний період співробітниками університету опубліковано

15 робіт в журналах, які індексовані Scopus, отримано 12 посилань на них, а загальний індекс Гірша склав 2.

Задля покращення мовної підготовки науково-педагогічних працівників університету на кафедрі іноземних мов організоване навчання з англійської та німецької мови для викладачів. Протягом останніх трьох навчальних років працює 5 груп вивчення англійської мови та 1 група німецької. В цілому щороку мовне навчання проходять біля 90 викладачів.

Університет має угоди з 35-ма **партнерами за кордоном**. Вчені ТДАТУ співпрацюють із закордонними колегами з питань удосконалення якості освіти, беруть участь в науково-освітніх проектах. Проведення спільних наукових досліджень дає можливість обміну науковцями, результатами досліджень, проведення спільних науково-практичних семінарів та конференцій.

Протягом звітнього періоду співробітники університету брали участь у низці міжнародних проектів, серед яких «Проект розвитку плодоовочівництва в Україні», «Проект розвитку молочарських кооперативів в Україні», «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», «Агроінвест», «Навчальний центр Delcam».

Протягом останніх п'яти років 7 викладачів університету отримували гранти від відомих престижних міжнародних установ:

- за Програмою обміну викладачами (FEP) Міністерства сільського господарства США співробітниками університету отримано два гранти в 2011 році;

- за Програмою ім. Г'юберта Гамфрі для фахівців на середньому етапі розвитку кар'єри в 2011 році;

- за Програмою ім. Фулбрайта для науковців в 2012 році;

- за програмою Німецької служби академічних обмінів DAAD в 2014 році;

- за Програмою Вісбю в 2015 році;

- за Міжнародною програмою обміну по дослідженню в сільськогосподарській галузі за підтримки сім'ї Воскобів у 2016 році.

Колектив університету активно займається формуванням позитивного **міжнародного іміджу**.

Починаючи з 2014 року студентам, які багато подорожують або їдуть на практику за кордон, оформлюються міжнародні посвідчення студента ISIC. Це визнаний Юнеско документ, який засвідчує статус студента його власнику та надає можливість отримати численні знижки у всьому світі.

Протягом 2015 року в університеті проведено модернізацію системи веб-сайтів з метою покращення позицій у вебметричному рейтингу університетів світу Webometrics. За цей час створена єдина система веб-сайтів університету та всіх його структурних підрозділів, проведено навчання співробітників та наповнення сайтів інформаційними матеріалами. Результатом цієї роботи стало підвищення рейтингу Webometrics майже в четверо до 74 місця серед університетів України в січні 2016 року.

Також в 2015 році було запроваджено корпоративну електронну пошту

університету в домені tsatu.edu.ua.

1.6 ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА

В непростих умовах демографічної ситуації, а в два останні роки і війни, питання набору до університету є головним завданням колективу.

За звітний період продовжено пошук найбільш ефективних шляхів проведення профорієнтаційної роботи. До них можна віднести наступні заходи:

- роз'яснювальну роботу щодо переваг професій, за якими надаються освітні послуги в університеті;

- проведення зустрічі з випускниками шкіл та їх батьками у навчальних закладах закріплених районів;

- встановлення взаємодії факультетів з районними відділами освіти щодо організації профорієнтаційної роботи в районах за участю в профорієнтаційній роботі викладачів і студентів;

- проведення анкетного опитування з метою виявлення молоді, яка потенційно готова здобути професії за спеціальностями, що акредитовані в університеті;

- залучення випускників університету, працівників підприємств агропромислового комплексу, фермерських господарств та інших організацій і установ до співпраці щодо залучення випускників шкіл до навчання в університет;

- налагодження зв'язку з центрами зайнятості районів в частині надання інформації про університет та участі в акціях Ярмарку професій;

- залучення студентського самоврядування до проведення профорієнтаційних заходів;

- запроваджена низка виховних заходів в школах і в університеті з участю школярів (науково-технічні конференції, предметні олімпіади, брейн-ринги, тренінги, екскурсії тощо);

- традиційно двічі на рік проведені «Дні відкритих дверей» з метою ознайомлення майбутніх студентів з університетом, факультетами та спеціальностями;

- започатковано консультаційний пункт для учнівської молоді та їх батьків з метою інформування щодо отримання вищої освіти за всіма спеціальностями університету, навчально-наукових і культурно-просвітницьких заходах, що проводяться в університеті;

- виготовлені і розміщені інформаційні стенди в середніх навчальних закладах, ПТУ, ліцеях, коледжах, постійно оновлювались рекламні матеріали:

- оголошення про набір на підготовчі курси (денна форма навчання);
- буклети за всіма напрямками підготовки і в цілому по університету;
- рекламна продукція із зарубіжної практики, громадського життя

університету (діяльність студентського самоврядування, спортивні секції, видатні спортсмени, гуртки художньої самодіяльності ЦКіД, спортивно-оздоровча база, комп'ютерні курси тощо);

– підготовлено фільм про життєдіяльність університету і відеоролики про факультети та спеціальності для показу по телебаченню та використання в профорієнтаційній роботі;

– укладено договір про спільну освітню діяльність між суб'єктами Центрального освітнього округу «Авангард»;

– організовано пункт ЗНО для проведення зовнішнього незалежного оцінювання знань випускників загальноосвітніх шкіл.

Основною формою підготовки молоді до вступу в університеті є організація роботи підготовчих курсів. За звітний період на курсах навчалась 941 особа. З 834 слухачів, що успішно закінчили курси, більше 50% стали студентами ТДАТУ.

Логічним завершенням профорієнтаційної роботи впродовж навчального року є проведення вступної компанії.

За п'ять років на 6,3% зменшився контингент абітурієнтів, зарахованих до ТДАТУ (з 1132 осіб до 1061 особи). Причому майже вдвічі скоротилась чисельність абітурієнтів, зарахованих на основні сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання. Проте, на 46,4% збільшилась чисельність абітурієнтів з дипломами молодшого спеціаліста. Відповідно за денною формою навчання чисельність вступників зменшилась на 8,9%, а за заочною формою – на 1,7%.

За цей період ми втратили 4,2% абітурієнтів, зарахованих в університет за кошти державного бюджету, і 10,3% - за кошти фізичних і юридичних осіб.

Перерозподіл ліцензій в бік збільшення магістратури призвів до зменшення кількості спеціалістів і збільшення кількості магістрів.

Відбулись зміни контингенту першокурсників денної форми навчання за місцем проживання: кількість сільської молоді скоротилася з 74,6% до 55,4%. Відповідно майже на 20,0% зросла кількість абітурієнтів – жителів міст.

Основними донорами для нашого університету є місто Мелітополь, Мелітопольський, Якимівський, Михайлівський, Веселівський, Приазовський та інші райони Запорізької області, з якими у міста Мелітополя є пряме автобусне сполучення.

Основними причинами зниження контингенту абітурієнтів можна вважати негативні демографічні зміни, погіршення залізничного і автобусного сполучення, а також те, що Мелітополь є рівновіддаленим від межі воєнного конфлікту, а також певні недоробки в профорієнтаційній роботі.

Одним із важливих напрямів у роботі нашого університету є працевлаштування випускників. Він містить ряд заходів, які проводяться протягом навчального року відділом зв'язку з виробництвом.

Щорічному розподілу на роботу випускників, що навчались за

державним замовленням, передусе значна роз'яснювальна робота, яка полягає у зустрічах з випускниками, на яких висвітлюються питання майбутнього працевлаштування, їх прав, обов'язків і відповідальності при влаштуванні на перше робоче місце.

Працівники відділу щорічно оновлюють бази даних вакантних робочих місць за професіями у регіоні, залучаючи до співпраці райдержадміністрації, центри зайнятості населення і окремі підприємства.

Доступ до бази даних забезпечується для випускників як поточного року, так і для випускників минулих років.

При врученні диплома випускникові видається направлення на роботу.

Скорочення кількості випускників, що навчались за кошти державного бюджету у 2015 році на 13,7% у порівнянні з 2011 роком спричинило скорочення випускників, які отримали направлення на роботу на 10,5%. Також поступово зменшувалась кількість випускників, котрі отримали право на самостійне працевлаштування.

Протягом звітного періоду ми підтримували зв'язок з нашими випускниками і отримували відомості проте, що від 80,0% до 98,0% з них працевлаштовані, що засвідчується довідками, надісланими у відділ зв'язку з виробництвом. У випадку, коли підприємство відмовляє у працевлаштуванні, співробітники відділу сприяють пошуку нового місця роботи і оформленню нового направлення.

1.7 СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ СТУДЕНТІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ

Протягом 2011 – 2015 р. трудові і соціально-економічні відносини між адміністрацією та трудовим колективом університету регламентувались і врегульовувались відповідно до умов діючого законодавства та Колективного договору.

Виконувалась головна соціальна гарантія – виплата (два рази на місяць) заробітної плати співробітникам університету та стипендії студентам (один раз на місяць). Відповідно заборгованість по заробітній платі і стипендії за даний час відсутня.

Преміювання та надання матеріальної допомоги відбувалось на постійній основі за наявності коштів. З метою поліпшення матеріального становища співробітників та студентів кожного року виділяється значна сума на виплати матеріальної допомоги. Так, у 2015 році середня заробітна плата штатних працівників облікового складу порівняно з 2011 роком зросла майже на 64% і становила 3106 грн. (табл.2) (у 2011 році 1896 грн.). Протягом звітного періоду збережено виплати в повному обсязі всіх доплат і надбавок.

**Таблиця 2 - Соціальний захист студентів та співробітників ТДАТУ
протягом 2011-2015 рр.**

№	Джерело	Роки					Відхилення 2015 р. від 2011 р.	
		2011	2012	2013	2014 рік	2015 рік	(+,-)	(%)
1	Середня заробітна плата співробітників	1896	2227	2641	2625	3106	+1210	+63,8
2	Розмір академічної стипендії студентів, грн	530	730	730	830	925	+395	+74,5
3	Преміювання, грн:	372371	327704	1589479	875257	2118815	+1746444	+ В 5,7р.
	співробітники	309571	312702	1134249	868457	1486705	+1177134	+ В 4,8р.
	студенти	62800	15002	455230	6800	632110	+569310	+ В 10,1р
4	Надана матеріальна допомога, грн. в т.ч.:	1249936	1419259	1247054	1035492	1926792	+676856	+54,1
	- Наказами ректора університету	930851	907009	995824	868 992	1393542	+462691	+49,7
	- Через благодійний фонд «Таврія»	207790	394770	166420	79150	378750	+170960	+82,3
	- Профспілковим комітетом	111295	117480	86810	87350	154500	+43205	+38,8
5	Кошти на оздоровлення дітей співробітників, грн	48100	48100	71346	71604	87400	+39300	+81,7
6	Кількість дітей, що відпочили в ДОТ «Чайка», осіб	37	37	47	48	44	+7	+18,9
7	Кількість співробітників, що скористались санаторно-курортним оздоровленням, осіб	5	17	22	не виділялись за законодавством		-	-

Джерела виплат мають диференційований характер: це і за рахунок адміністрації університету, і за рахунок Благодійного фонду «Таврія», і за

рахунок профспілкового комітету.

Протягом усього часу адміністрація та профком опікувалися питаннями оздоровлення співробітників, їх дітей та студентів університету. Це відпочинок у СОК «Салют» та у ДОЦ «Чайка». Відповідно до умов колективного договору вартість пільгової путівки до СОК «Салют», розташованого в с.м.т. Кирилівці Якимівського району Запорізької області, для членів трудового колективу університету було встановлено на рівні 30 відсотків від її повної вартості. Вартість пільгової путівки для дітей співробітників, які відпочивають з матір'ю, встановлено на рівні 25 %. Вартість пільгової путівки в ДОТ «Чайка» встановлена на рівні 50% від повної вартості.

З метою оздоровлення студентів навчального закладу на базі СОК «Салют», функціонує студентський спортивно-оздоровчий табір «Здоров'як». Табір створюється як стаціонарний заклад, що працює сезонно (остання декада серпня). Так, у 2015 році на оздоровлення дітей співробітників було виділено 87 400 грн., або на 82% більше порівняно з 2011 роком.

Станом на 01.12.15 р. у нашому університеті навчаються 32 студенти-інваліди; 66 студентів, які мають статус сироти; 1 студент із малозабезпеченої сім'ї, 3 студенти, батьки яких мають статус учасників бойових дій. Всі вони отримують передбачені діючим законодавством та колективним договором соціальні пільги, гарантії та компенсації.

Таблиця 3 - Кількість студентів, які згідно із законодавством мають право на соціальну підтримку і захист

№ п/п	Показник	Роки				
		2011	2012	2013	2014	2015
1	Кількість студентів, які згідно законодавства мають право на соціальну підтримку і захист:	98	115	117	98	98
2	- з них одержують передбачені законодавством пільги:	98	115	117	98	98
3	кількість студентів-сиріт	55	63	72	62	66
4	кількість студентів-інвалідів	43	52	45	36	32
5	кількість студентів із малозабезпечених сімей	-	-	-	-	1
6	кількість студентів, батьки яких мають статус учасника бойових дій	-	-	-	-	3

Пріоритетним протягом усього періоду залишалося вирішення питання щодо створення безпечних і здорових умов праці з метою запобігання виробничому травматизму та професійним захворюванням, а також проведення заходів щодо зниження захворюваності серед студентів та співробітників університету. Постійно здійснюється контроль за дотриманням законодавчих та інших нормативних актів з охорони праці, створенням безпечних і нешкідливих умов праці, належного виробничого побуту для співробітників університету та студентів. Підрозділи

університету забезпечувалися спецодягом, медичними аптечками. Комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму, професійних захворювань аваріям та пожежам мали повне фінансове забезпечення. Профілактика різних захворювань проводиться шляхом інформування співробітників та студентів через радіо, пресу. З метою отримання першої медичної допомоги студентами та співробітниками на території університету організовано роботу медпункту.

Питання забезпечення студентів житлом також було під постійним контролем адміністрації та профкому. Кожен студент, який цього потребує, має можливість отримати місце проживання у гуртожитку. Університет має 3 гуртожитки, в яких проживають студенти, аспіранти, докторанти, науково-педагогічні та інші працівники університету, для яких створені відповідні умови проживання та відпочинку.

Ще одним із важливих видів діяльності є організація повноцінного, збалансованого харчування студентів та співробітників університету. На території ТДАТУ функціонує студентська їдальня на 200 місць, кафе та 5 буфетів. У складі профспілкового комітету ТДАТУ постійно діючою є комісія по контролю за громадським харчуванням, предметом діяльності якої є контроль за якістю та вартістю харчування у буфетах та їдальні університету. Загалом, протягом звітного періоду комплексний обід у їдальні університету коштував 12-15 грн. Постійно здійснюється контроль за оновленням та розширенням асортименту страв відповідно до попиту та уподобань споживачів.

Для забезпечення культурно-масової та спортивно-масової роботи пунктом 5.12 Колективного договору передбачено відрахування коштів на рахунок Первинної профспілкової організації співробітників університету за рахунок коштів спецфонду у розмірі 0,3 відсотка фонду оплати праці, згідно з діючим законодавством. Зазначені кошти виділяються на проведення святкових концертів, фестивалів, виставок, вечорів відпочинку, на команди КВК. Серед спортивно-масових заходів за рахунок цих коштів фінансуються спартакіади, чемпіонати, інші спортивні змагання, спорядження самих спортивних команд.

З гордістю можна сказати, що студенти ТДАТУ беруть активну участь в акції «Здай кров – врятуй життя». Співробітники та студенти активно співпрацюють з Міжнародною організацією Червоного хреста.

У цілому вся робота із соціального захисту в університеті здійснювалася у тісному контакті адміністрації з профкомом співробітників, студентським профбюро, студентським самоврядуванням, центром культури та дозвілля, науковою бібліотекою, кафедрами й підрозділами. Соціальний захист співробітників та студентів ТДАТУ проводився відповідно до чинного законодавства та колективного договору. Умови роботи й відпочинку працівників, їх оздоровлення та лікування знаходяться на належному рівні.

Загалом, за результатами аналізу стану соціального захисту студентів та співробітників Таврійського державного агротехнологічного університету можна зазначити, що в складних соціально-політичних та економічних умовах забезпечено виконання багатьох соціальних пілґ, гарантій та компенсацій.

1.8 ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

За період з 2011 року по 2015 рік фінансування видатків із загального фонду державного бюджету збільшилося з 42777,2 тис. грн. до 55453,1 тис. грн., надходження до спеціального фонду з 20494,9 тис. грн. до 23357,1 тис. грн.

Значна частка доходів спеціального фонду припадає на надходження від надання освітніх послуг за договорами на здобуття вищої освіти до 43%, які склали у 2011 році – 11800,1 тис. грн. у 2015 році -10045,1 тис. грн., доходи від реалізації сільськогосподарської продукції навчально-науковим виробничим центром склали у 2015 році 33,5% що складає 7828,7 тис. грн.

З 2011 року по 2015 рік профінансовано із загального фонду видатки на суму 231703,4 тис. грн., із них на заробітну плату з нарахуваннями - 139829,5 тис. грн., або 60,3%, на оплату комунальних послуг - 7239,1 тис. грн. або 3,1%, на стипендію – 78912,4 тис. грн., або 34,1%, на соціальні заходи та компенсаційні виплати дітям-сиротам, та дітям, які залишилися без батьківського піклування – 5722,4 тис. грн., або 2,5%.

За рахунок надходжень до спеціального фонду профінансовано видатки на суму 95624,3 тис. грн., у т.ч. на виплату заробітної плати з нарахуваннями - 54069,5 тис. грн. або 56,5%, на придбання матеріалів, обладнання та інвентарю - 18140 тис. грн. або 19%, на оплату послуг 4675,1 тис. грн. або 4,8%, на видатки на відрядження - 624,4 тис. грн., або 0,6%, на оплату комунальних послуг - 9647 тис. грн. або 10,1%, на інші поточні видатки - 7428,2 тис. грн. або 7,8%, на придбання основних засобів – 16795,0 тис. грн. або 0,8%, на капітальний ремонт - 148,3 тис. грн., реконструкція та реєстрація основних фондів – 96,8 тис. грн.

Розмір мінімальної заробітної плати збільшився з 914 грн. у 2011 році до 1378 грн. у 2015 році. За цей період підвищено посадові оклади працівників на 46%.

Збільшився розмір академічних та соціальних стипендій з 01.09.2015р.

Виплати на заохочення працівників з 2011 року по 2015 рік склали - 8416 тис. грн., у т. ч . виплату матеріальної допомоги на оздоровлення - 4364,9 тис. грн., на премії співробітникам - 4051,1 тис. грн., виплати студентам та аспірантам склали - 1942,4 тис. грн., у т.ч. на виплату матеріальної допомоги - 770,3 тис. грн., на премії -1172,1 тис. грн.

**Таблиця 4 - Фінансування за 2011-2015 рік
Таврійського державного агротехнологічного університету**

Показники	2011		2012		2013		2014		2015	
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Загальний фонд	Спеціальний фонд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Фінансування										
Загальний фонд	42777,2		42999,2		46620,5		43853,4		55453,1	
Спеціальний фонд		20494,9		17174,3		17063,4		19488,4		23357,1
Касові видатки	42777,2	20430,9	42999,2	16584,8	46620,5	15164,5	43853,4	19488,2	55453,1	23955,9
Заробітна плата з нарахуваннями	23810,8	11342,4	26296,9	9601,8	28888,7	9576,9	27994	11095,6	32839,1	12452,8
Предмети матеріали обладнання та інвентар	30,4	3230,8	28,6	1988,3	37,5	2356,7	26,0	4209,7	37,3	6354,5
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Оплата послуг (крім комунальних)	-	772,9	-	557,8	-	646,0	-	1494,3	-	1204,1
Видатки на відрядження	-	176,6	-	116,4	-	848,9	-	103,7	-	142,8
Оплата комунальних послуг	1365	2698,1	470,0	3364,4	1747,2	1778,1	1277	1972,9	2379,9	2263,5
Стипендії	16688,1	60,7	15226,3	65,6	14795,0	94,5	13379,4	8,2	18823,6	3,6
Інші виплати населенню	136,9	12,1	185,2	7,3	233,7	-	229,0	6,1	248,5	-
Інші поточні видатки	-	374,0	-	351,9	-	358,8	-	337,2	-	613,7
Придбання обладнань	-	830,7	-	334,8	-	268,7	-	260,5	-	794,9
Реконструкція та реставрація	-	96,8	-	-	-	-	-	-	-	-
Капітальний ремонт	-	22,3	-	-	-	-	-	-	-	126,0

У 2011 році завершено реконструкцію теплопостачання до 8 учбового корпусу. За період з 2011 року по 2015 рік проведені поточні ремонти учбових корпусів та гуртожитків, капітальний ремонт покрівлі на кафедрі фізичного виховання, насінневого складу, учбового корпусу №8.

Придбано основних засобів на суму 2489,6 тис. грн., із них: комп'ютерної техніки 210 шт., станок деревообробний для виготовлення меблів, обладнання для виготовлення склопакетів, обладнання для

виготовлення пілетів для опалення, сівалка, трактор, жатка, обладнання для внесення сухих добрив, луцильник, мультимедійні пристрої - 8 шт., пральні машини для гуртожитків – 4 шт., та інше обладнання.

У навчально-науковому виробничому центрі висаджено 800 шт. саджанців абрикосу та 1000 шт. саджанців персика на площі 3,5 га. Введено в експлуатацію плодовий сад в 2015 році – 14,86 га, та в 2016 році - 4,05 га.

Виготовлено столярним цехом 1686 комплектів меблів для обладнання учбових аудиторій та студентських гуртожитків, склопакетів для студентських гуртожитків - 115 шт.

1.9 МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основні заходи щодо укріплення матеріально-технічної бази ТДАТУ за період 2011-2016 роки

1. Проведено реконструкцію теплопостачання учбових корпусів № 7 та № 3 шляхом заміни фізично зношених металевих труб теплопостачання на металопластикові труби. Ці заходи забезпечили поліпшення теплового режиму в учбових корпусах № 7 та № 3, збереженню конструктивних елементів будівель через ліквідацію чисельних поривів застарілих систем теплопостачання.

2. Виконані роботи по капітальному ремонту з утеплення стелі та вітражних вікон у переході між учбовими корпусами № 1 та № 2, що сприяло значному покращенню теплового режиму та естетичного вигляду приміщення.

3. Проведено капітальний ремонт аудиторій кафедр «Інформаційні технології», «Технічна механіка», «Техсервіс в АПК», методцентру, лабораторій кафедр «Аналіз і контролінг», «Електрифіковані технології в АПК», «Теоретична і загальна електротехніка» із заміною аудиторних меблів, що покращило умови навчання студентів.

4. Виконано роботи по капітальному ремонту приміщень медичного пункту. Зараз його технічний стан відповідає вимогам медичної амбулаторії.

5. Організовано цех з виготовлення аудиторних меблів, придбано відповідне обладнання, цех укомплектовано працівниками. За п'ять років виготовлено 1686 одиниць меблів для навчальних аудиторій, лабораторій, методичних кабінетів, гуртожитків, приміщень СОК «Салют». Оновлення меблів аудиторного фонду сприяло покращенню умов для навчання студентів.

6. Придбано обладнання для виготовлення металопластикових вікон. За цей період виготовлено 210 вікон для гуртожитків № 1, № 3 та 6 – для кафедр, встановлено захисні вітражі у навчальних корпусах № 1 та № 2. Розпочата робота по заміні фізично зношених дерев'яних вікон на металопластикові, що сприяє поліпшенню теплового режиму та умов

проживання студентів у гуртожитках.

7. З метою збереження конструктивних елементів будівель проведено капітальний ремонт м'яких покрівель в учбовому корпусі № 7, переходу між учбовими корпусами № 1 та № 2, складу насіння та зернотоку в с. Лазурне.

8. Передано два гуртожитки університету, які розташовані у м. Запоріжжі до комунальної власності територіальної громади м. Запоріжжя, що зменшило витрати бюджету університету на утримання цих будівель.

9. У 2015 році і порівнянні з 2011 роком зменшено використання енергоресурсів:

- води – на 30%;
- тепла – на 38,6 %;
- електроенергії – на 22,5 %.

При щорічному зростанні вартості тарифів на енергоресурси це не призвело до значного підвищення витрат на їх оплату.

10. За цей період на 30% оновлено комп'ютерної техніки. Для навчального процесу придбано 235 одиниць, що сприяло покращенню умов навчання студентів.

Для навчально-виробничого центру придбано трактор Т-150, дві сівалки, одну дискову борону та один луцильник, що сприяло підвищенню якості проведення сільгоспробіт.

Для утилізації відходів рослинництва придбано прес для виготовлення пілетів, що дасть можливість забезпечити власним допливом котельню для опалення учбового корпусу № 8.

Основні заходи щодо укріплення матеріально - технічної бази на період 2016-2021 роки

1. Продовжити роботу по заміні дерев'яних вікон на металопластикові у гуртожитках № 1, № 3, № 4, учбових корпусах, що значно покращить тепловий режим у приміщеннях в осінньо-зимові періоди.

2. Продовжити роботу по оновленню меблів для студентських кімнат у гуртожитках та навчальних аудиторіях.

3. Провести реконструкцію теплопостачання північної частини навчального корпусу №1 та аудиторії 1.127.

Провести реконструкцію теплопостачання учбового корпусу № 8 шляхом встановлення автономного котлу на пілетах для виробництва тепла. Заплановані заходи по реконструкції теплопостачання зменшать використання природного газу, значно поліпшать тепловий режим в учбових корпусах № 1 та № 8.

4. Необхідно провести капітальний ремонт м'яких покрівель у гуртожитку № 4, учбовому корпусі №1, що забезпечить збереженню конструктивних елементів будівель та витрати на їх утримання.

5. Провести оновлення комп'ютерів не менш як на 30% для підвищення якості навчання студентів.

6. Розпочати оновлення застарілого, фізично зношеного автопарку.

Придбати 2 одиниці пасажирських автобусів для безплатного перевезення студентів, викладачів на навчальні практики, роботи по догляду на полях та у садах.

1.10 ОСНОВНІ ДОСЯГНЕННЯ КОЛЕКТИВУ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД (2011-2016 РОКИ)

ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ, ВІДЗНАКИ

За вагомий внесок у розбудову аграрної науки і освіти в Україні, зміцнення науково-технічного потенціалу держави колектив та співробітники університету були відзначені низкою державних нагород.

1) На основі указів Президента України:
- нагороджений Орденом «За заслуги» III ступеня – **1** співробітник університету;
- присвоєні Почесні звання: Заслужений діяч науки і техніки України; Заслужений співробітник освіти України; Заслужений винахідник України – **трьом** співробітникам університету.

2) На основі наказів Міністерства освіти і науки України, Міністерства аграрної політики та продовольства України нагороджені: нагрудними знаками «За наукові та освітні досягнення» та «За вагомий внесок у розвиток освіти», Почесними грамотами, Грамотами, Подяками – **45** співробітників університету.

3) Рішенням Президії Національної академії аграрних наук України та Національної академії педагогічних наук України, Аграрного союзу України нагороджені: Почесними відзнакою НААНУ та АСУ, Знаком «Ушинський К.Д.», Грамотою, Подякою, – **5** співробітників університету.

4) За мужність, самовідданість, високий професіоналізм при ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС були нагороджені: Орденом «За подвиг в ім'я людства», Медаллю «За мужність» – **2** співробітники університету.

5) На основі рішень Запорізької обласної ради та Запорізької обласної державної адміністрації нагороджені: Орденом «За заслуги перед Запорізьким краєм», Медаллю «За розвиток Запорізького краю», Почесними грамотами, Грамотами, Подяками – **38** співробітників університету.

6) На основі рішень Мелітопольської міської ради та Виконавчого комітету Мелітопольської міської ради, а також Професійною спілкою співробітників АПК України нагороджені: Почесними грамотами, Грамотами – **26** співробітників університету.

7) Рішенням ректорату, профкому та ради ветеранів університету було присвоєно Почесне звання: Заслужений викладач та співробітник Таврійського державного агротехнологічного університету – 8 співробітникам університету.

НАГОРОДИ НА ОСВІТЯНСЬКИХ ВИСТАВКАХ, ЗАХОДАХ

(за звітний період)

ТДАТУ був неодноразово успішно представлений на міжнародних та Всеукраїнських виставках, презентаціях, різноманітних освітянських форумах, заходах.

1) На Міжнародних виставках «Сучасні навчальні заклади», «Інноватика в сучасній освіті» Міністерством освіти і науки України, Національною академією педагогічних наук України ТДАТУ був нагороджений:

НАЙПРЕСТИЖНІШИМИ НАГОРОДАМИ

- ГРАН-ПРІ «ЛІДЕР ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»;
- ГРАН-ПРІ «ЛІДЕР НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»;
- ГРАН-ПРІ «ЛІДЕР МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ».

ЗОЛОТИМИ МЕДАЛЯМИ У НОМІНАЦІЯХ

- «Компетентнісний підхід в освітній діяльності вищої школи»;
- «Розробка та впровадження сучасних засобів навчання»;
- «Інновації у співпраці підприємств, наукових установ, структур бізнесу, міжнародних організацій, видавництва з системою освіти»;
- «Створення та впровадження електронних навчально-методичних комплексів, рейтингових систем, обладнання, продуктів, програм та рішень для системи освіти»;
- «Організаційне і науково-методичне забезпечення впровадження інформаційних технологій в процес навчання, підвищення кваліфікації та управління»;
- «Використання комплексу сучасних засобів ІКТ, програм і рішень для підвищення якості освіти».

ДИПЛОМАМИ

- «За вагомий внесок у модернізацію національної системи освіти»;
- «За активну участь у інноваційній модернізації національної системи освіти»;
- «За активне впровадження в навчальний процес освітніх інновацій»;
- «За активну роботу з модернізації системи освіти України»;
- «За вагомий внесок у розвиток національної системи освіти»;
- «За презентацію досягнень і впровадження педагогічних інновацій у

національний педагогічний простір»;

- «Кращий виставковий стенд у номінації «Інформативність стенду та якість рекламних матеріалів».

2) На Міжнародних виставках-ярмарках «Агро» Міністерством аграрної політики та продовольства України ТДАТУ був нагороджений:

ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ «За сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий внесок у розвиток агропромислового комплексу України»;

ЗОЛОТИМИ МЕДАЛЯМИ та ДИПЛОМИ VIP РІВНЯ У НОМІНАЦІЯХ

- «За інноваційні розробки в області аграрної науки»;
- «За високі показники та інноваційні розробки в області аграрної освіти»;
- «За впровадження інновацій в дорадчій діяльності».

3) В рамках Всеукраїнського проекту «Агропромисловий комплекс України – сьогодні та майбутнє» Міністерством аграрної політики України та Комітетом Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин ТДАТУ був неодноразово нагороджений **РЕЙТИНГОВИМИ ВІДЗНАКАМИ та ДИПЛОМАМИ «ЛІДЕР ГАЛУЗІ»**.

4) За Всеукраїнським рейтингом «Сумлінні платники податків» ТДАТУ – **ПЕРЕМОЖЕЦЬ** обласного туру **ВСЕУКРАЇНСЬКОГО КОНКУРСУ-РЕЙТИНГУ «СУМЛІННІ ПЛАТНИКИ ПОДАТКІВ»**. ТДАТУ увійшов до списку кращих підприємств України як підприємство, що відкрито декларує свої доходи, вчасно та у повному обсязі сплачує податки.

5) Державною установою «Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта» було започатковано Конкурс на кращу газету аграрних ВНЗ III-IV рівнів акредитації Міністерства освіти і науки України.

Газета ТДАТУ **«АГРОТАВРІЯ»** неодноразово була кращою у номінації **«Краще висвітлення навчально-педагогічного процесу»**.

6) Міністерством освіти і науки України за активну участь і високі досягнення студентів у Всеукраїнському конкурсі на кращу наукову роботу серед студентської молоді ТДАТУ був нагороджений **ДИПЛОМОМ «Кращий вищий навчальний заклад»**.

РЕЙТИНГ ТДАТУ (за звітний період)

УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ РЕЙТИНГ ЮНЕСКО «ТОП-200 Україна»

Головна мета рейтингу – оцінити шляхом порівняння позицію (місце) університету в цілому, його досягнення з основних напрямів діяльності незалежно від профілю навчального закладу.

Діяльність ТДАТУ оцінювалась з допомогою загального індексу рейтингової оцінки, котрий є інтегральним і визначається трьома комплексними критеріями (всього комплексних показників 20):

- якість науково-педагогічного потенціалу (значимість до 50 %);
- якість навчання (значимість до 30 %);
- міжнародне визнання (значимість до 20 %).

ТДАТУ на **68 місці** серед 200 кращих вузів України (2011 рік).

ТДАТУ на **67 місці** серед 200 кращих вузів України (2012 рік).

ТДАТУ на **70 місці** серед 200 кращих вузів України (2013 рік).

ТДАТУ на **70 місці** серед 200 кращих вузів України (2014 рік).

ТДАТУ на **70 місці** серед 200 кращих вузів України (2015 рік).

ТДАТУ на **70 місці** серед 200 кращих вузів України (2016 рік).

В цьому рейтингу у 2015/16 роках: ТДАТУ серед аграрних ВНЗ – 3 місце, після НУБіП (12/10 місце) та ХНТУСГ ім. П. Василенка (62/55 місце); в Запорізькій області – 2 місце, після ЗНТУ (47/47 місце).

НЕЗАЛЕЖНИЙ РЕЙТИНГ ВНЗ

В Україні у 2011-15 роках визначили незалежний рейтинг ВНЗ. На базі трьох існуючих рейтингів: національних рейтингів ЮНЕСКО «Топ-200 Україна» та «Компас», а також міжнародного рейтингу «Вебометрикс», незалежні експерти шляхом їх об'єднання вивели за середніми результатами один – КОНСОЛІДОВАНИЙ.

У загальному інтегрованому незалежному рейтингу ВНЗ України ТДАТУ знаходиться на **75 місці** (серед аграрних ВНЗ на 2 місці після НУБіП) серед майже 350 університетів, академій, інститутів України).

РЕЙТИНГ WEBOMETRICS

У липні 2015 року Лабораторія кіберметрики («Cybermetrics Lab») Національної дослідницької ради Іспанії («Spanish National Research Council», CSIC) опублікувала черговий випуск **Вебометричного рейтингу університетів світу (Webometrics)**, в якому наш університет посів **46-е місце** серед всіх вишів України. Також слід відзначити, що за цим рейтингом наш університет посідає 2-е місце серед аграрних ВНЗ після Національного університету біоресурсів і природокористування (12 місце) та 2-е місце по Запорізькій області після Запорізького національного університету (33 місце).

МІЖНАРОДНА СЕРТИФІКАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У 2009 році ТДАТУ ПЕРШИМ СЕРЕД АГРАРНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ України пройшов **СЕРТИФІКАЦІЮ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ПРИ НАДАННІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ У ВІДПОВІДНОСТІ ДО ВИМОГ МІЖНАРОДНОГО СТАНДАРТУ ISO 9001:2008.**

У 2010 році Національний орган України з сертифікації підтвердив відповідність сертифікованої системи управління якістю стосовно надання послуг у сфері вищої освіти ТДАТУ вимогам ДСТУ ISO 9001:2009 та видав ТДАТУ відповідний сертифікат терміном до 2017 року.

2. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТУ НА 2016-2021 РОКИ

СТРАТЕГІЮ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТУ ВБАЧАЮ В НАСТУПНОМУ

- Реалізація положень Закону «Про вищу освіту» щодо формування освітніх програм, які забезпечать компетентнісний підхід підготовки студентів зі зміщенням акценту на практичну складову.
- Чітке виконання концепції внутрішнього забезпечення якості освіти, що забезпечить високий рівень підготовки фахівця.
- Гармонізація освітніх програм відповідно до міжнародних стандартів.
- Створення сприятливого середовища для підвищення ефективності використання наукового потенціалу співробітників університету.
- Пошук альтернативних джерел фінансового забезпечення.
- Підтримка реформаторських ініціатив співробітників і студентів, спрямованих на удосконалення освітньо-виховного процесу.
- Модернізація наукової, освітньої і виробничо-господарської інфраструктури.

Таврійський державний агротехнологічний університет має продовжувати бути та прагнути стати:

- науково-освітнім центром гарантовано високої якості;
- привабливим для інвестицій науково-освітньо-виробничих проєктів;
- динамічною науково-освітньо-виробничою структурою, що відповідає вимогам часу;
- бажаним місцем роботи для науковців і викладачів;
- спільнотою, що сповідує загальнолюдські цінності і демократичні принципи свободи і відповідальності, виховує справжнього патріота рідної Незалежної України.

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ

- інноваційно-освітня діяльність;
- виховна робота та розвиток студентського самоврядування;
- інноваційно-наукова діяльність;
- міжнародна діяльність;
- соціально-економічний розвиток;
- розвиток матеріально-технічної бази;
- розвиток ННВЦ.

ІННОВАЦІЙНО-ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

Побудова інноваційної системи організації освітнього процесу з урахуванням міжнародних стандартів.

Розробка та впровадження провідних методик і технологій навчання, у тому числі розширення програм із вивчення іноземних мов, а на деяких напрямках підготовки – і викладання англійською мовою.

Посилення системи позанавчальної роботи з особистісного розвитку студентів.

- Розробка структурно-логічних схем вивчення дисциплін, передбачених моделлю фахівця за певним напрямом підготовки.

- Складання вихідних знань і вмінь з кожної дисципліни освітньої програми з урахуванням напрямків майбутньої діяльності і вимог роботодавця.

- Забезпечення в освітніх програмах права студентів на вибір дисциплін в межах, передбачених робочим навчальним планом в обсязі, не менше 25% загальної кількості кредитів ECTS, передбачених для даного рівня вищої освіти.

- Збільшення кількості освітніх програм, розроблених за участю і на основі досвіду провідних закордонних університетів.

- Забезпечення в освітніх планах і робочих програмах всіх напрямів підготовки на всіх курсах навчання викладання англійської мови.

- Запровадження в університеті дистанційної форми навчання на основі інформаційно-комунікаційних технологій організації освітнього процесу.

- Забезпечення мобільності студентів через укладання договорів з закордонними університетами. Збільшення кількості студентів, які

навчаються за програмами подвійного диплому.

- Виконання положень «Концепції внутрішнього забезпечення якості освіти».
- Розробка нової стратегії роботи в ланцюжку «школа-коледж-університет-підприємство».

- Удосконалення системи безперервної освіти, перепідготовка та підвищення кваліфікації фахівців, реалізація нової концепції «Навчання дорослих», стажування професорсько-викладацького складу в провідних вітчизняних та закордонних університетах, фірмах, підприємствах.
- Моніторинг ринку праці, створення та забезпечення механізмів взаємодії з роботодавцями щодо освоєння нових сегментів ринку.
- Пошук нових форм взаємодії з відомими в Україні компаніями в різних галузях економіки країни з метою підвищення практичної підготовки студентів для створення їх лабораторій в аудиторіях університету.
- Трансформація профорієнтаційної роботи в системі взаємодії з конкретним майбутнім абітурієнтом та його батьками, проведення з такими учнями конкретних заходів в стінах університету.
- Надання кадрової підтримки відокремленим структурним підрозділам з метою створення умов для підготовки рівня молодшого бакалавра.
- Надання підтримки відокремленим структурним підрозділам у вирішенні освітніх та виробничих питань на регіональному рівні.

САМОВРЯДУВАННЯ

Організаційно-виховна робота, інтелектуальне та особистісне зростання зорієнтовані на створення умов для вільного розвитку людини забезпечення реалізації творчих ідей самовиховання і самовдосконалення виявлення індивідуальних здібностей, талантів самореалізації в сфері художньо-естетичної, спортивно-оздоровчої та професійної діяльності.

- Неухильне виконання статті 40 «Студентське самоврядування» Закону України «Про вищу освіту».
- Виконання всією освітянською громадою «Кодексу честі ТДАТУ».
- Сприяння розвитку та підтримка діяльності органів студентського самоврядування і Ради молодих учених та студентів університету.
- Залучення студентів до вирішення завдань, пов'язаних із функціонуванням і розвитком університету.
- Сприяння реалізації соціальних і трудових ініціатив студентства, набуття студентами навиків професійної, трудової та управлінської діяльності.
- Проведення роботи щодо формування у студентів лідерських якостей, активної громадянської позиції, участі у волонтерській діяльності.
- Сприяння розширенню спектра та кількості соціальних стипендій, премій, інших форм заохочення та матеріальної підтримки студентів.
- Запровадження системи моніторингу «Викладач очима студентів».
- Підвищення якості дозвілля студентської молоді, розвиток студентської творчості, збільшення кількості культурно-масових заходів.
- Удосконалення позанавчальної діяльності, пов'язаної з розвитком

фізкультури, спорту та підтримання здоров'я і здорового способу життя.

- Виховання патріотів незалежної соборної України.
- Сприяння діяльності громадської організації «Студентський козацький курінь ТДАТУ».

ІННОВАЦІЙНО-НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

- використання державного фінансового забезпечення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт на основі сформованої в університеті бази наукових розробок для щорічного подання їх на відбірний конкурс, здійснюваний експертними радами МОН України;
- створення власного фонду фінансування науково-дослідних і дослідно-конструкторських розробок за рахунок позабюджетних коштів університету на базі навчально-науково-виробничого центру;
- створення в університеті науково-технологічного парку «Таврія»;
- забезпечення зростання фінансово-економічних і виробничих показників діяльності навчально-науково-виробничого центру за рахунок впровадження інноваційних проектів, що запропоновані лабораторіями НДІ університету і відібрані на конкурсній основі;
- розробка інноваційних проектів та залучення інвесторів для розвитку стартапів в університеті;
- розробка Стратегії розвитку навчально-науково-виробничого центру з метою організаційного забезпечення його високоефективної діяльності; отримання фінансування досліджень (грантів) за рахунок укладання договорів з науково-дослідними установами, інноваційними/інвестиційними

вітчизняними і/або зарубіжними компаніями, техно-парками, сільгосппідприємствами різних форм власності тощо;

- створення на базі відділу міжнародних зв'язків, Інституту післядипломної освіти та дорадництва, відділу з питань інтелектуальної власності та інформації НДЧ спеціалізованої групи для здійснення пошуку та інформування НДІ університету щодо пропозицій з надання грантів, участі у конкурсах, наукового співробітництва (у т.ч. із закордонними партнерами) тощо;

- забезпечення самофінансування наукових досліджень завдяки виготовленню та продажу власних наукових розробок, надання рекламних послуг щодо розробок передових виробничих компаній і агрофірм регіону під час проведення конференцій, семінарів, Днів поля, а також в освітньому процесі університету;

- пошук інвесторів і/або партнерів – власників промислово-виробничих потужностей для виготовлення створеної університетом науково-технічної продукції;

- створення ґрунтового каналу для проведення наукових досліджень у стаціонарних умовах;

- створення сертифікованих лабораторій вимірювальних приладів і обладнання;

- створення при кожному НДІ університету лабораторій зі співробітниками, річне навчальне навантаження яких не перевищуватиме 200...300 год., а наукове навантаження становитиме щонайменше 1000 год.;

- розробка системи заохочення щодо впровадження розробок співробітників університету в освітній процес;

- підготовка до друку оновленого проспекту «Наукові розробки ТДАТУ» з періодичністю не рідше 1 раз за 3 роки і його представлення на інвестиційних форумах, презентаціях, виставках, конференціях, семінарах;
- організація наукових конференцій, семінарів, Днів поля і т. ін., на яких повинна демонструватися робота зразків наукових розробок університету;
- активізація пошуку шляхів інтегрування науковців університету у міжнародні інноваційні програми типу «Горизонт-2020»;

- створення власного журналу для публікації результатів наукових досліджень, які будуть реєструватися у міжнародній науково-метричній базі Scopus;
- виконання «Програми підготовки науково-педагогічних кадрів ТДАТУ».

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ІНТЕГРАЦІЯ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

- зміцнення та розвиток співробітництва з провідними зарубіжними університетами;
- проведення аналізу умов та планування роботи щодо вступу до міжнародних асоціацій університетів;
- досягнення міжнародних стандартів якості освітніх послуг;
- збільшення кількості іноземних громадян, що навчаються в університеті на підготовчому відділенні та за основними спеціальностями;
- створення і реалізація спільних магістерських програм у співпраці з

європейськими ВНЗ для отримання студентами подвійного диплома;

- участь університету в проектах освітньої програми ЄС «Еразмус+»;

- підвищення якості мовної підготовки студентів з метою їх залучення до міжнародних програм та учасників виробничих практик студентів за кордоном;

- формування ефективного механізму наукової співпраці факультетів та інститутів університету із зарубіжними партнерами;

- залучення науковців університету до участі в проектах програми ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт 2020»;

- підвищення рівня володіння англійською мовою науково-педагогічними працівниками з метою забезпечення доступу до єдиного міжнародного освітнього та наукового простору, публікації результатів наукових досліджень у міжнародних виданнях англійською мовою;

- збільшення індексу Гірша Університету в міжнародній наукометричній базі даних Scopus;

- розширення участі науково-педагогічних працівників університету в міжнародних проектах академічних обмінів викладачами і вченими, курсах підвищення кваліфікації та стажування для науково-педагогічних працівників;

- запрошення кваліфікованих науково-педагогічних працівників закордонних вищих навчальних закладів та спеціалістів міжнародних організацій до проведення лекцій, тренінгів, семінарів англійською та іншими іноземними мовами.

- удосконалення англійської версії веб-сайту університету.

РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ

- Впровадження програми енергоощадності в підрозділах університету;
  - закупівля установки для виробництва пілетів;
  - переведення системи опалення корпусу №8 на опалення пілетами та брикетами;
  - вивчення пропозицій щодо переводу гуртожитків та кафедри фізичного виховання та спорту на альтернативне опалення;
  - активізація роботи власного цеху з виробництва євровікон для закінчення робіт в гуртожитках і переходу на заміну вікон в університеті.
- Капітальний ремонт лекційних аудиторій I корпусу з обладнанням їх мультимедійною апаратурою.
- Щорічне оновлення комп'ютерного парку.
- Закупівля обладнання, машин та мобільної техніки для оновлення лабораторій і підвищення практичної підготовки.
- Продовження роботи власного меблевого цеху по заміні меблів в аудиторіях та гуртожитках університету.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

Людина є найвищою цінністю суспільства. Повага та її захист є невід'ємним атрибутом діяльності кожного керівника

- Зберегти та розвивати практично-випробовану систему матеріальної підтримки студентів та співробітників в різних життєвих ситуаціях відповідно до умов колективного договору.
- Виділяти пільгові путівки на оздоровлення до спортивно-оздоровчого комплексу «Салют», дитячих оздоровчих центрів членам трудового колективу та студентам відповідно до умов колективного договору.

- Забезпечити виконання всіх соціально-економічних гарантій студентам-сиротам та тим, що залишилися без піклування батьків.
- Зберегти та розвивати практично-випробовану систему надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних виплат, використовуючи для цього кошти спеціального фонду.
- Активізувати роботу центру культури і дозвілля та спортивного клубу для створення умов самореалізації студентів та співробітників університету.
- Продовжити роботу щодо пошуку інвестора для добудови другої черги житлового будинку для співробітників.
- Сприяти розвитку інфраструктури відокремлених структурних підрозділів.
- Використовувати у своїй діяльності досвід і потенціал ветеранів університету.
- Створити Асоціацію випускників університету.

РОЗВИТОК ННВЦ

Перетворення Навчально-наукового-виробничого центру в полігон для практичної підготовки студентів, впровадження дослідницьких експериментальних досліджень науковців.

- Забезпечити щорічне надходження від науково-виробничої діяльності 10...15 мільйонів гривень.
- Забезпечити поліпшення матеріальної бази ННВЦ та закупити:
  - комбайн;
  - ґрунтообробну та посівну техніку;
  - мобільні енергетичні засоби тягового класу 2 і тягового класу 3.
- Продовжити роботу зі збільшення насаджень черешні науково-дослідного саду.
- Протягом двох навчальних років посадити 34 гектари черешні місцевих районуваних сортів.

